

– Prospero är här regissören som sätter upp pjäsen, Caliban är en av skådespelarna och Ariel är inspicient.

Intervju med Henric Holmberg (Ariel) och Rolf Lassgård (Prospero) på Göteborgs Stadsteater

Henric Holmberg gjorde en annorlunda amma i Romeo och Julia på Backa Teater. Rolf Lassgård har spelat några av Shakespeares stora roller, t.ex. Falstaff i Henrik IV och Puck i En midsommarnattsdröm. I höst medverkar de båda i Jasenko Selimovic uppsättning av Stormen.

HH: I vår uppsättning av Stormen kommer det verkligen att storma – flera gånger – precis som i en människas liv ... stormen är bilden av ett trauma eller en händelse som förändrar livet: fadern och dottern skiljs och han tror att hon är död och vice versa. Eftersom han är teaterregissör bearbetar han den här händelsen genom att sätta upp Shakespeares Stormen, och han gör den otroligt 'stormig'. Så vi kommer verkligen att göra skäl för namnet. Prospero är här regissören som sätter upp pjäsen och berättar om saker han har varit med om. Caliban är en av skådespelarna och Ariel är inspicient.

RL: Förhoppningsvis blir pjäsen förankrad i vår tid samtidigt som det är en kärleksförklaring till teatern, eftersom den görs till en nyinvigning med kopplingar bakåt till Stormen som invigde Stadsteatern 1934. Vår uppsättning blir en repetition av Stormen som till viss del landar i den gamla föreställningen. Det är dock en radikal bearbetning, där vi använder både Stormen och Pericles. Den traditionella trollkarlen Prospero kommer vi inte att få se utan trolleriet blir på något sätt teaterns värld, där allting kan ske. Teatern blir närvarande, man kommer att få se oss repetera. På det sättet kommer vi att gå in och ut ur fiktionen och vi ser teatern som ett magiskt element.

RH: Ni arbetar tillsammans med Cirkus Cirkör och i pjäsen ingår luftakrobatik. Tillför det pjäsen något?

HH: Det finns inga tankar om flygandet för dess egen skull, utan det är flygandet som är stormen. Man vet aldrig vad det tillför. Man kan ha åsikter om det ena eller andra greppet: "Ja ja, flygning i all ära, men det är ju texten som är viktig." Men ändå måste man som skådespelare pröva på, ge det chansen och inte hålla sig på sin kant. Man befinner sig

i en process där man måste göra det fullt ut och på allvar så att man tror på det, även om man i början kan vara tveksam. Sedan får man se.

RH: Här blandas pjäser, Prospero är regissör och Ariel är inspicient! Får man göra vad man vill med Shakespeares pjäser?

RL: Någon sa att det är viktigt att kunna släppa greppet och inte haka sig fast vid hur saker bör vara. Min grundinställning har förut varit:

"Om man ska sätta upp en pjäs, varför sätter man inte upp den som den är?" Men nu sitter vi här och jag måste in i detta. Det finns väldigt mycket spännande i det. Ställ frågan när vi har kommit ut på andra sidan. Svaret så länge är: Man ska inte ställa sig framför pjäsen, men så länge man lever med pjäsen och det den handlar om och vill berätta, då tycker jag man kan göra mycket. Men jag har sett dåliga uppsättningar där pjäsen fullständigt försvinner. En gång såg jag en Hamlet där skådespelarna tog 15 minuters paus när man kom till "att vara-monologen" och någon sa "nej, nu tar vi 15 minuters paus för den här kan ju alla". Jag förstår inte varför man gör så?

RH: Ni har spelat Amman i Romeo och Julia och Falstaff i Henrik IV. Det är väl några av Shakespeares paradroller?

HH: Amman är en slags "falstaffigur" som ljuger och pratar sig fram. Alexander Öberg på Backa Teater menade att det inte var en särskild poäng i att amman spelades av en man, utan han ville snarare ha ett manhaftigt fruntimmer – Julia Caesar tyckte han jag skulle tänka. När man gör så har man mycket till skänks från början, men man kan sedan handskas med rollen på olika sätt. Man behöver inte vara rolig hela tiden. Det kan också vara bra att det blir allvarligt från att ha varit komiskt, att man går igenom en slags vägg och på så sätt blir något annat. Amman är också en

Far och dotter. Foto: Aorta

människa som har drabbats av olycka, hon har mist ett barn. Men visst ska hon uppfattas som en kvinna. Så tänkte jag hela tiden. Att vara just amma är väl väldigt kvinnligt.

RL: Falstaff är en riktig favoritroll, fullständigt ljuvlig. Se bara hur han är konstruerad som det mest lögnaktiga, flegmatiska lilla svin, som ändå är helt underbar och otroligt charmig. Han är på något sätt den vuxne mannen som verkligen håller kvar barnet inom sig, som lever i nuet och grejar allting, i alla fall i Henrik IV. Han är med i flera pjäser och när han dök upp i Henrik IV och blev väldigt populär, fick han vara med i Henrik V också. Sedan tog Shakespeare livet av honom, något som drottningen inte gillade, så han gjorde som Bobby Ewing i Dallas som klev ut ur duschen en vacker dag. Därför finns Falstaff med också i Muntra fruarna i Windsor.

HH: Den amerikanske litteraturvetaren Harold Bloom har en teori om att Shakespeare genom att skriva Falstaff kom på idén att skriva stora monologer, att skriva en människa som pratar så mycket och som lever genom att prata, säger en sak, hör sig säga något och därför säger han nästa sak. Att uttrycka sig på det viset med lögn och sanning och reflekterande var något som Falstaff var först med.

Text: Roland Heiel